

PIĘCIOKSIĄG

Księga Rodzaju – 1 Księga Mojżeszowa

Struktura księgi

I. Prastara Historia (Historia ludzkości pierwotna prehistoryczna) **1,1-11,9**
Wschód (*Początek ludzkości*)

A. Stworzenie 1,1-2,25

1. Stworzenie świata i człowieka 1,1-2,3 (*Początek świata*)
2. Stworzenie mężczyzny i kobiety 2,4-25 (*Początek małżeństwa*)

B. Upadek 3,1-5,32 (*Początek grzechu*)

1. Upadek człowieka 3,1-24
 - a. Kuszenie człowieka 3,1-5
 - b. Upadek człowieka 3,6-7
 - c. Sąd nad człowiekiem 3,8-24
2. Po upadku: Konflikt w rodzinnych rodach 4,1-5,32
 - a. Pierwszy konflikt między rodami 4,1-15
 - b. Bezbożny ród Kaina 4,16-24
 - c. Pobożny ród Seta 4,25-5,32

C. Sąd poprzez potop 6,1-9,29

1. Przyczyna potopu 6,1-5 Joz 24,2
 - a. Bezbożne rozmnażanie się 6,1-4
 - b. Kontynuacja bezbożnego życia 6,5
 2. Potop Bożym sądem 6,6-22
 - a. By zniszczyć bezbożnych 6,6-7
 - b. By ocalić pobożnych 6,8-22
 3. Potop 7,1-8,19
 - a. Budowa Arki 7,1-10
 - b. Zalanie ziemi 7,11-24
 - c. Opadanie wody 8,1-19
 4. Rezultat potopu 8,20-9,17
 - a. Noe uwielbia Boga 8,20-22
 - b. Bóg zawiera przymierze z Noe 9,1-17
- „*Prawo Noego*” – zakaz spożywania krwi oraz zakaz odbierania życia.
5. Po potopie: Grzech w pobożnym rodzie 9,18-29
 - a. Synowie Noego 9,18-19
 - b. Postępek Chama 9,20-24
 - c. Przekleństwo Kanaana 9,25-27
 - d. Śmierć Noego 9,28-29

D. Sąd przy wieży Babel 10,1-11,9 (*Początek narodów*)

1. Rodzinne rody po potopie 10,1-32 – „Tablica Narodów”
 - a. Ród Jafeta 10,1-5
 - b. Ród Chama 10,6-14
 - c. Ród Kanaana 10,15-20
 - d. Ród Sema 10,21-32
2. Sąd nad rodami rodzinnymi (przyszłymi narodami) 11,1-9

- a. Budowa wieży Babel 11,1-3
- b. Motyw budowy wieży 11,4
- c. Sąd nad rodami i powstanie narodów 11,5-9

II. Patriarchalna Historia (Historia patriarchów) 11,10-50,26 Zachód

(Początek Izraela)

A. Historia (Życie) Abrahama 11,10-25,18 (Ojciec ludu Bożego - Izraela)

1. Przedstawienie Abrama 11,10-32
 - a. Rodzina (korzenie) Abrama 11,10-26
 - b. Przeszłość Abrama 11,27-32
2. Życie Abrama (zwanego później Abraham) z Bogiem 12,1-25,11

I etap – (okres 11 lat; wiek Abrahama 75-86) 12-16 r.

A. Powołanie Abrama 12,1-20; Dz 7,2

1. Powołanie 12,1-8
 - a. Bóg powołuje Abrama 12,1
 - b. Obietnica dla Abrama 12,2-3,7
 - licznego potomstwa
 - błogosławieństwa
 - ziemi dla potomstwa
2. Reakcja Abrama 12,4-6,8

B. Próby powołanego Abrama 12,9-14,24

1. Próba z zewnątrz w Egipcie 12,9-20
(próba dotycząca potrzeb fizycznych i poczucia bezpieczeństwa)
2. Próba z wewnątrz w Kanaanie 13,1-13
(próba dotycząca uważania innych za wyższych od siebie)
 - a. Poróżnienie pomiędzy sługami Abrama i Lota 13,1-9
 - b. oddzielenie Lota od powołanego Abrama 13,10-13
3. Boża obietnica dla zwycięscy 13,14-18
(przekazanie ziemi dla powołanego i jego potomstwa)
4. Próba więzów niematerialnych (rodzinnych) 14,1-13
(próba dotycząca miłości oraz lojalności)
 - a. Lot w tarapatach 14,1-12
 - b. Pomoc Abrama 14,13-16
 - c. Król i kapłan Melchizedek błogosławi Abrama 14,17-20
5. Próba więzów materialnych (chęci wzbogacenia się) 14,21-24

C. Przymierze z wypróbowanym Abramem 15,1-24

1. Bóg daje obietnicę nagrody i licznego potomstwa 15,1-5
2. Reakcja Abrama: wiara - przyjęta przez Boga, jako sprawiedliwość 15,6
3. Bóg zawiera przymierze z Abramem 15,7-17
4. Bóg ponownie daje obietnicę ziemi dla potomków Abrama 15,18-21

D. Cieleśny plan Saraj, aby Abram miał syna z Hagar 16,1-16

Narodziny Izmaela (Ismaela)

II etap – („cisza” 13 lat; wiek Abrahama 87-98) *cieszenie się Izmaelem (Ismaelem)*

III etap – (okres 4 lat: wiek Abrahama: 99-102) 17-21 r.

A. Przygotowanie do wypełnienia obietnicy 17-20

1. Ukazanie się Boga Jahwe 17,1-27
 - a. Wezwanie do posłuszeństwa 17,1-2
 - b. Odświeżenie przymierza oraz obietnicy narodzin syna 17,3-22

- zmiana imienia Abrama na Abraham 17,3-8
- obrzezanie znakiem przymierza 17,9-14
- zmiana imienia Saraj na Sara 17,15-16
- zapowiedź narodzin syna z Sary, (spadkobiercą przymierza) 17,17-22
- c. Reakcja Abrahama: posłuszeństwo 17,23-27
- 2. Kolejne ukazanie się Boga Jahwe 18,1-27
 - a. Kolejna zapowiedź narodzin syna z Sary 18,1-10
 - b. Reakcja Sary: śmiech 18,11-15
 - c. Zapowiedź zniszczenia Sodomy i Gomory 18,16-21
 - d. Reakcja Abrahama: targowanie się z Bogiem 18,22-33
(wstawiennictwo za sprawiedliwymi z Sodomy)
- 3. Ukazanie Bożego sądu nad Sodomą i Gomorą 19,1-29
 - a. Duchowe zepsucie Sodomy i Gomory 19,1-11
 - b. Uratowanie rodziny Lota 19,12-23
 - c. Fizyczne zniszczenie Sodomy i Gomory 19,24-29
- 4. Ukazanie wad „sprawiedliwej” rodziny Lota 19,30-28
- 5. Próba wiary Abrahama u Abimelecha 20,1-18
(Bóg udaremnia narodziny obiecane go syna z innego mężczyzny)
- B. Wypełnienie obietnicy 21,1-21**
 - 1. Narodziny Izaaka 21,1-8
 - 2. Oddalenie Izmaela (Ismaela) 21,9-21
(około 2 lata po narodzinach Izaaka; wiek Izmaela około 15 lat)
 - 3. Przymierze pomiędzy Abrahamem a Abimelekiem 21,22-34
- IV etap** – („cisza” około 12-13 lat; wiek Abrahama 103-115) *cieszenie się Izaakiem*
- V etap** – (okres 60 lat; wiek Abrahama: 115-175) 22-25,18 r. *problemy rodzinne*
 - 1. Ofiarowanie Izaaka – największa próba wiary Abrahama 22,1-24
(wiek Izaaka około 15 lat)
Największa próba: czy miłość do obietnicy (Izaaka) jest większa niż miłość do Boga)
 - 2. Śmierć i pogrzeb Sary 23,1-20
 - 3. Pomoc Izaakowi w znalezieniu żony - Małżeństwo Izaaka z Rebeką 24,1-67
 - 4. Małżeństwo Abrahama z Keturą (kolejnych 6 synów według ciała) 25,1-4
 - 5. Śmierć i pogrzeb Abrahama 25,5-11
- 3. Potomkowie Izmaela (Ismaela) syna Abrahama 25,12-18
- B. Historia (Życie) Izaaka 25:19-26:35 (Pierwszy potomek Izraela)**
 - 1. Rodzina Izaaka – narodziny bliźniaków: Ezawa i Jakuba 25,19-34
 - 2. Izaak u Abimeleka - upadek Izaaka 26,1-33
 - 3. Upadek Ezawa, syna Izaaka 26,34-35
 - 4. Sprzecznym z wolą Bożą postawa Izaaka 27,1-46
- C. Historia (Życie) Jakuba 27:1-36:43 (Instrument rozmnożenia Izraela)**
 - 1. Życie Jakuba w Betel 28,10-31,55 (Jakub oszukuje)
 - a. Jakub wyłudza pierworództwo Ezawa 25,27-34
 - b. Jakub wyłudza błogosławieństwo Ezawa 27,1-28,9
 - c. Sen Jakuba 28,10-22
 - 2. Życie Jakuba w Charanie (Padan Aram) 28,10-31,55 (Jakuba oszukują)
 - a. Praca Jakuba u Labana za jego córki: Rachel i Lea 29,1-30,43
 - (1). Synowie Jakuba 29,1-30,24 (*Laban wykorzystuje*)
 - (2). Bogactwo Jakuba 30,25-43 (*Jakub kombinuje*)
 - b. Walka Jakuba o sprawiedliwość 31,1-55 - ochrona Jakuba (*a Bóg błogosławi*)
 - 3. Podróż Jakuba do Kanaanu 32,1-33,20 (nowy Jakub - Izrael)
 - a. Walka Jakuba z Aniołem Pana 32,1-32
 - b. Pojednanie Jakuba z Ezawem 33,1-20

4. Życie Jakuba w Kanaanie 34,1-35,29 (rodzinne problemy Jakuba)
 - a. Zniesławienie Diny 34,1-31
 - b. Pobyt w Betel 35,1-15
 - c. Śmierć Racheli i Izaaka 35,16-29
5. Potomkowie Ezawa (Edoma) brata Jakuba 36,1-43 (ród Edomitów czyli Idumejczyków)

D. Historia (Życie) Józefa 6,1-9,29 (Instrument zachowania Izraela)

1. Zepsucie w rodzinie Józefa 37,1-38,30
 - a. Grzech wewnątrz rodziny 37,1-36 (bracia sprzedają Józefa)
 - b. Grzech na zewnątrz rodziny 38,1-30 (grzech w rodzinie Judy)
2. Poniżenie Józefa 39,1-40,23
 - a. Józef niewolnikiem 39,1-23
 - (1). Służba u Polifara 39,1-19
 - (2). test Józefa poprzez żonę Potifara 39,20-23
 - b. Józef więźniem 40,1-23
3. Wywyższenie Józefa 39,1-40,23
 - a. Józef zarządcą Egiptu 41,1-57
 - (1). Józef tłumaczy sen Faraona 41,1-36
 - (2). Faraon ustanawia Józefa swym ministrem 41,37-57
 - b. Józef wybawicielem swej rodziny 42,1-50,26
 - (1). Pierwsza wizyta braci Józefa w Egipcie w poszukiwaniu chleba 42,1-38
 - (2). Druga wizyta braci Józefa w Egipcie w poszukiwaniu chleba 43,1-45,28
 - (3). Rodzina Jakuba przybywa i osiedla się w Egipcie 46,1-47,26
 - (4). Błogosławieństwo Jakuba 47,27-49,32
 - (5). Śmierć i pogrzeb Jakuba 49,33-50,14
 - (6). Śmierć i pogrzeb Józefa 50,15-26

Podsumowanie:

Bóg stworzył, a szatan zepsuł. W związku z tym: człowiek upadł, a Bóg dał obietnicę ratunku (zbawienia). Mamy w tej księdze dwóch ojców: Adama – ojca rasy stworzonej oraz Abrahama – ojca rasy powołanej. Do które rasy należysz? Do pierwszej lub drugiej. Ludzie należący do rasy powołanej to ci, którzy odpowiedzieli na Boże zaproszenie (skierowane do ludzi z rasy stworzonej) poprzez pójście za głosem Boga.